

EESTI MAAOMAVALITSUSE LIIDU TEGEVUSKAVA

2015 – 2018

Eesti Maaomavalitsuste Liit (edaspidi Liit) lähtub oma tegevuses Euroopa kohaliku omavalitsuse hartas ja Eesti Vabariigi põhiseaduses kajastuvatest kohaliku omavalitsuse euroopalikest põhimõtetest. Liidu liikmete ühine eesmärk on kohaliku omavalitsuse otsustusõiguse ja vastutuse suurendamine ühiskonnaelu juhtimisel ja korraldamisel.

Tegevuskavast lähtutakse ettepanekute tegemisel iga-aastastel riigieelarve läbirääkimistel riigi eelarvestrateegia kujundamisel ning oluliste arengudokumentide koostamisel komisjonides ja fookusgruppides.

MISSIOON

Liidu missiooniks on kohalike omavalitsuste arengu toetamine ja nende ühishuvide esindamine ja kaitsmine, liikmete üleriigilise ühistegevuse edendamine, toetamine ja korraldamine ning liikmetele seadusega pandud ülesannete paremaks täitmiseks võimaluste loomine.

VISIOON

Liit, kui valdasid ühendav üleriigiline organisatsioon, esindab ja kaitseb kohalike omavalitsuste ühishuve, olles konstruktiivne, tasakaalustatud ja usaldusväärne koostööpartner põhiseaduslikele institutsioonidele, valitsusasutustele, kolmandale sektorile ja teistele organisatsioonidele.

TEGEVUSED

I Liidu tegevuspõhimõtteks on Liidu liikmete ühishuvi tagamine kohalike omavalitsuste kaasatuse, otsustusõiguse ja vastutuse suurendamisel, ühiskonnaelu juhtimisel ja korraldamisel ning kodanikuühiskonna tugevdamisel.

Liidu arengu tagab liikmete ühine tegutsemine ja liikmete huvidega arvestamine. Liidu ja liikmete vahelised suhted vajavad pidevat tähelepanu ja individuaalset lähenemist. Väga oluline on võimaldada kõigil liikmetel olla kaasatud Liidu ees seisvate ülesannete lahendamisse, võttes sealjuures arvesse igäühe soove ja võimalusi. Tihe koostöö liikmete vahel, nende aktiivne osalemine töörühmades ja fookusgruppides annab organisatsiooni tegevusele hoogu ning tagab tasakaalu vajalike muutuste ja järjepidevuse vahel. Ühiseks eesmärgiks on liikmeskonna kasv ja aktiivsuse suurendamine.

Liidu büroo soov on olla kõrgetasemeline kompetentsikeskus kohalike omavalituste küsimustes ja riigikorralduse omavalitsusliku mõtte arendaja, mis on vastavuses Liidu strateegiliste eesmärkidega.

Eeltoodu saavutamiseks:

- Taotleda omavalitsuspoliitika põhimõtete ja suundade avamist erakondade programmides ja valimisplatvormides ning koalitsioonilepingus.
- Taotleda omavalitsuspoliitika põhimõtete ja suundade avamist riigi strateegia-dokumentides ja tegevuskavades.
- Toetada elu jätkusuutlikkust maapiirkondades, aidates kaasa maaelu arenguprogrammide realiseerimisele, sealhulgas koostöös LEADER gruppide ja külaliikumisega KODUKANT.
- Nõuda keskvalitsuselt kohalikke omavalitsusi puudutavates valdkondades hea valitsemise tava järgimist, kus üleriigiliste liitudega konsulteeritakse õigeaegselt ja sobival viisil kõigis nende liikmeid puudutavates küsimustes.
- Jätkata Linnade ja Valdade Päevade traditsiooni, korraldada koostöös partneritega omavalitsuste ametnike teadmiste ja oskuste täiendamist ning parimate praktikate tutvustamist.
- Arendada teabevahetust ja koostööd vastavate kutse- ja erialaliitude, ühingute ning seltsidega nii kodu kui välismaal, eesmärgiga parendada liikmete teadmisi, oskusi ja võimalusi elukeskkonna kujundamisel ja avalike teenuste osutamisel.

II Liidul tuleb keskenduda olulisematele teemavaldkondadele finantsautonoomia tagamisel ja õigusloomes. Koostöös sotsiaalsete partneritega, keskvalitsusega, Eesti Linnade Liiduga, maakondlike omavalitsusliitudega, vabaühendusega POLIS, ülikoolide, nii äri- kui avaliku sektori organisatsioonide ja ühingutega, saavutada riigi majanduspoliitika raames omavalitsustele piisavad rahalised vahendid, mida nad võivad oma volituste piires vabalt kasutada. Omavalitsuste rahalised vahendid peavad olema vastavuses neile põhiseaduse ja seadusandlusega seatud kohustustega. Eesmärgi saavutamiseks on vajalik keskvalitsuse ja kohalike omavalitsuste sisuline ja toimiv partnerlus.

Eelpool toodu saavutamiseks:

- Liidul leida keskvalitsusega konsensus põhimõttelistes arengusuundades ning saavutada kokkulepped, mis võimaldavad kohalike omavalitsuste tulubaasi taastamist ja tugevdamist kohaliku elu paremaks korraldamiseks ja arenguks.
- Edendada kohalike omavalitsuste finantsautonoomia tugevdamist sh kohalike maksude kehtestamise õiguse laiendamist.
- Taotleda läbirääkimistel keskvalitsusega üksikisiku tulumaksu ning maamaksu kujundamist tegelikeks kohalikeks maksudeks.
- Taotleda kohalike teede rahastamise muutmist selliseks, mis võimaldaks omavalitsustel tagada seadusega kehtestatud tee seisundi nõuded kohalikel teedel.
- Olla kaasatud võimalikult varajases staadiumis kohaliku omavalitsuse tegevust ja kohalikku elu reguleerivate olulisemate õigusaktide eelnõude ja kontseptsioonide väljatöötamisse, taotledes vajadusel Liidu esindajate osalemist.

- Nõuda valitsusasutustelt õigusaktide eelnõude koostamise metoodikast kinnipidamist, esmajärjekorras eelnõude mõjude analüüsi teostamist (sotsiaalsed tagajärjed ning mõjud eelarvetele, regionaalarengule ja töökorraldusele).
- Jälgida õigusloomes Euroopa kohaliku omavalitsuse harta põhimõtetest kinnipidamist ja vajadusel juhtida tähelepanu probleemidele.

III Liidu tõhusamaks, efektiivsemaks ja mõjusamaks toimimiseks peavad Liidu esindajad, kes osalevad läbirääkimiste töörühmades, lähtuma ühistest põhimõtetest ning käituma ühtse meeskonnana. Eesmärgiks peab olema Liidu liikmete huvidele ja vajadustele vastavate tulemuste saavutamine õigusloomes ja riigi eelarvestrateegias, lahenduste pakkumine võimalikult paljudele küsimustele Omavalitsuste koostöökogu ja Vabariigi Valitsusdelegatsiooni läbirääkimiste valdkondades. Tõhususe suurendamine Liidu liikmete ja avalikkuse kaasamisel on möödapääsmatu ressurside, eelkõige inimressursi, piiratud võimaluste tõttu, mis on oluline argument kahe üleriigilise liidu ühinemiseks. Üks üleriigiline liit oleks suurema võimekusega. Ühinenud liidu nõunikud saaksid võimaluse pühendada kitsamale valdkonnale ja seeläbi tõuseks veelgi spetsialistide professionaalsus.

Eelpool toodu saavutamiseks:

- Jätkata jõupingutusi läbirääkimistel Vabariigi Valitsusega, et õiguslike regulatsioonide alusel kujuneks kohalikele omavalitsusüksustele seadustega pandud ülesannete täitmiseks vajalik piisav tulubaas.
- Taotleda, et riigi eelarvestrateegias (RES) kajastatakse kohalike omavalitsuste tulubaasiga seonduv informatsioon ja tuuakse välja ministeeriumide haldusalade raames riigieelarvest kohalikele eelarvetele suunatavate vahendite mahud, tagamaks omavalitsustele eelarvete keskpikal planeerimisel stabiilsus ja läbipaistvus.
- Taotleda eelarveläbirääkimiste töörühmades ministrite osalemist ja üleriigiliste omavalitsusliitude võrdväärset kaasatust riigieelarve eelnõu koostamise protsessis.
- Nõuda, et õigusaktide eelnõud, millega riigi poolt antakse omavalitsustele uusi ülesandeid või laiendatakse olemasolevaid, sisaldaksid nende ülesannete täitmise maksumuse analüüsi ning tagataks ülesannete täitmiseks vajalike vahendite üleandmine omavalitsuste tulubaasi.
- Jätkata tegevust partnerorganisatsiooni Eesti Linnade Liiduga ühe üleriigilise liidu moodustamiseks.

IV Liidul on selge kommunikatsioonistrateegia, mis sisaldab ka sotsiaalmeedia kasutamise strateegiat (FB, jt). Liit arendab edasi oma IT võimekust, tagamaks liikmetele paremaid võimalusi osaleda koosolekutel ja ühisüritustel.

Liidu kommunikatsioon peab suurendama organisatsiooni kui terviku nähtavust, mõjusust ja positiivse kuvandi loomist meedias. Kohalike omavalitsuste informeerituse tagamisel ja Liidu tegevuse tutvustamisel on oluline vahendada informatsiooni operatiivselt ja lihtsalt kättesaadavalt, võimaldades liikmetel osaleda probleemide lahendamisel ja anda teemakohast tagasisidet. Selleks tuleb pidevalt täiendada EMOLi veebilehte. Omavalitsuste seisukohtadele

laiema kõlapinna saamiseks on oluline leida vajaliku teema käsitlemiseks sobiv koostöö meediastruktuuridega.

Eeltoodu saavutamiseks:

- Tagada Liidu liikmetele vajaliku informatsiooni operatiivne kättesaadavus ja teave Liidu Üldkoosolekul (Maapäeva), juhatuse ja volikogu koosolekutel arutatavatest küsimustest ja vastuvõetud otsustest.
- Arendada võrgustikutööd valdkonnapõhiste seisukohtade koondamiseks ja ühiste väärtuste kujundamiseks.
- Tagada avalikkuse informeerimine Liidu seisukohtadest ja tegevusest.
- Leida võimalused kommunikatsioonispetsialisti kaasamiseks.

V Liidu osalemine väliskoostöös on Liidu liikmete ühishuvide esindamine Euroopa Liidu Regioonide Komitee (CoR), Euroopa Nõukogu Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongressi (CLRAE), Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Nõukogu (CEMR) ning Läänemere Riikide Sub-regioonide koostöö organisatsiooni (BSSSC) töös, juhtorganites, komiteedes, komisjonides ja töögruppides.

Eelpool toodu saavutamiseks Liit:

- toetab Eesti üleriigiliste omavalitsusliitude Brüsseli esinduse tegevust ja taotleb selleks riigieelarvelist eraldist.
- osaleb Läänemere strateegia protsessis.
- teeb koostööd Euroopa Liidu riikide üleriigiliste omavalitsusliitudega ja osaleb piiriülestes EL koostööprojektides .
- on valmis osalema Eesti arengukoostöö programmis Moldovas, Ukrainas, Gruusias.